

призначення, але націлені на виконання чітких завдань. Саме тому система кримінально-правового впливу охоплює у своєму існуванні кримінальне право, кримінально-правову політику, кримінально-правову практику, пенальні інститути тощо.

Друга ознака кримінально-правового впливу з позицій інтегративного підходу виражається у його соцістальності (за термінологією Н. Лумана — «дешо, породжене соціумом»). Кримінально-правовий вплив, діючи як соціальна система, має ієрархічну структуру, на вершині якої — кримінально-правова політика, яка конструює цілі та завдання державно-правового впливу на злочинність.

Третя характеристика кримінально-правового впливу — його ціннісно-нормативний характер, який виражається у поєднанні нормативних та позанормативних компонентів впливу на злочинність. Взаємодоповнюваність та взаємозумовленість норм та цінностей, які існують у правовій сфері, поширюючи свій вплив на кримінально-правову сферу, виражена в соціальному сприйнятті інститутів, пов'язаних зі злочинністю (кримінальна відповідальність, кримінальне покарання тощо).

РАКОВСЬКА Ю. В.

Черкаський факультет Національного університету «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри загальноправових дисциплін,
доцент, кандидат юридичних наук

ЗАГРОЗА ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ У РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬЩА ДЛЯ УКРАЇНЦІВ

Донедавна основним «споживачем» українців з метою трудової експлуатації була Російська Федерація, а з сексуальною метою — Турецька Республіка. Однак сьогодні ці країни втрачають лідируючі позиції, поступаючись іншим.

Так, привабливість Польщі зросла з 7 % 2006 року (коли було проведено перше апологічне соціологічне дослідження Міністерства соціальної політики в Україні спільно з Представництвом Міжнародної організації з міграції в Україні щодо загроз нерегульованої міграції та торгівлі людьми в Україні), до 30 % сьогодні. Лідерство в рейтингу привабливості з Польщею поділяє Німеччина, на третьому місці — Італія, де хочуть працювати 19 % потенційних трудових мігрантів з України; за ними йдуть США (15 %), Велика Британія та Росія (12 %), Канада і Чехія (11 %) [1].

Згідно з даними МОМ, у Польщі було виявлено 14 % з усіх постраждалих від трудового рабства, а в Туреччині 13 % [2].

Експерти звертають увагу на те, що відсоток українців, які постраждали від торгівлі людьми в країнах ЄС, зріс від 15 до 18 %. При цьому 86 % із цих випадків зафіксовані в Польщі. У Російській Федерації ця цифра навпаки знизилася з 77 % до 66 % [3].

Збільшення кількості українських потенційних жертв торгівлі людьми в Польщі обумовлюється, у більшості випадків, абсолютним домінуванням неофіційних каналів і неформальних зв'язків на всіх етапах міграції, включаючи шляхи отримання інформації та канали працевлаштування. Тільки 3–5 % мігрантів користуються офіційними каналами отримання інформації та працевлаштування. Відносини із владою також будуються на неофіційній основі: як мінімум 70 % штрафів сплачуються неофіційно. Тіньові відносини допомагають роботодавцям і посередникам утримувати контроль над робітниками. Роботодавці «оброstaє» цілою інфраструктурою, яка не стосується безпосередньо трудових відносин (забезпечує працівників притулком, їжею, організовує їхнє правове становище, закладає відносини з поліцією тощо), що допомагає йому контролювати та експлуатувати мігрантів [4, с. 58].

Офіційний та неофіційний польський ринок праці все більше спирається на можливості мігрантів із третіх країн. Громадяни України є найчисельнішою етнічною групою серед іноземців на ринку праці, до того ж польські роботодавці значно охочіше їх працевлаштовують.

Так, польські районні біржі праці у 2014 році зареєстрували на 64 % більше, порівняно з попереднім роком, заяв про намір брати на роботу іноземців, що становить близько 387 тисяч заяв. Польські роботодавці надають перевагу громадянам України, хоча можуть без необхідних дозволів працевлаштовувати громадян із 6 країн. Серед усіх виданих у 2014 році дозволів майже 373 тисячі стосувалися українців.

Особливими категоріями потенційних жертв торгівлі людьми в Польщі є переселенці, яких в Україні нараховується близько 2 млн. осіб та особи, які вбачають у міграції можливість втекти від мобілізації до армії. Вищезазначені особи є цільовою групою для недобросовісних посередників, які пропонують послуги з еміграції та отримання статусу біженця за кордоном.

Збільшення пропозиції потенційних працівників з України призводить до того, що потенційні мігранти самі не звертають особливої уваги на умови зайнятості, бо важливою є лише наявність роботи, і роботодавці також, знаючи теперішню ситуацію мігрантів з України, не поспішають дотримуватись усіх правил прийому на роботу.

Згідно із даними Державної інспекції праці Польщі у 2014 році було перевірено близько 15,5 тисяч іноземців, прийнятих на роботу в Польщі, серед яких 9,5 тисяч були громадянами України. В 2014 році Державна інспекція праці Польщі зафіксувала 870 випадків незаконного працевлаштування іноземців, серед яких 777, були пов'язані із незаконним працевлаштуванням громадян України [5].

У 2014 році Національний інтервенційно-консультативний центр для жертв торгівлі людьми допоміг 200 особам, які зазнали експлуатації у Польщі. Виявлено, що 72 людей «роботодавці» змушували займатися проституцією, 71 особу примушували до невільничої праці, а 27 — змушували до жебрацтва [4].

Список використаних джерел

1. Мінеопполітики: Українці стають дедалі вразливішими до загроз торгівлі людьми. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/publish/article?art_id=179933&cat_id=107177.
2. Торговля людьми в Польше и противодействие этому. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://alfavilles.blogspot.com/2013/04/blog-post_18.html.
3. Для українців збільшилася загроза стати жертвами торгівлі людьми. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.radiosvoboda.org/content/article/27161654.html>
4. Турок В. В. Взаємозв'язок торгівлі людьми із соціальними хворобами та захворюваністю населення / В. В. Турок // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка. 2015. Вип. 1(1). С. 57– 60.
5. Люта Г. Ризики для українців на польському ринку праці / Г. Люта. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://vgolos.com.ua/articles/ryzyky_dlya_ukraintsiw_na_polskomu_rynku_pratsi_174686.html?print.

ФЕДЧУК П. О.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права,
кандидат юридичних наук

КРИМІНОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА МОРЕПЛАВСТВА: МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Протягом всієї історії світової цивілізації безпека була однією з найголовніших цілей і невід'ємним елементом діяльності людей, соціальних груп, країн і суспільства.

Сучасні вчені висувають концепцію прийнятного ризику, суть якої полягає у напрямі до такого стандарту безпеки, який суспільство може прийняти (дозволити) у даний період часу. Нині з'ясувалося, що не можна досягти абсолютної безпеки; суспільство може собі дозволити лише економічно виправданий рівень безпеки.

Крім того, науковці наголошують, що втілення в життя правової держави ідеї кримінологічної безпеки покликане сприяти перенесенню значеннєвого акценту з об'єкта нападу (злочинність) на об'єкт захисту